

Василица

денят на нашето Възраждане

Започнахме подготовката на тазгодишната Василица със смесени чувства - една идеалистична идея, която скептицизмът и подсъзнателното недоверие към готовността на хората да вярват в идеите се опитваха да заглушат.

Опитахме се да разбудим духовете, да провокираме и институциите, и общността, да ги изправим едни до други, дори и срещу себе си, зад себе си... Тръгнахме там, където децата можеха да ни помогнат, там, където вече учат ромски фолклор - Велико Търново, Златарица, Разград, Шумен, Попово... Атакувахме медиите - искахме да им покажем онзи другият, не толкова популистски образ на ромите, искахме да накараме медиите да покажат на другите този образ. Подсъзнателно се ужасявах от контакта с толкова много хора, с толкова институции, от подсъзнателните предразсъдъци: "Ромите нека си празнуват - нас какво ни интересува това". А нашата идея беше точно обратното - да, Василица е ромският празник, Ромската Нова Година, но това е и нашият общ празник, в който българските и ромските обичаи заедно правят цялото.

И изведнъж всичко започна да се случва толкова бързо. В Златарица, където по официални данни ромите са 2%(!), Общинският съвет официално прие Васильовден за Ден на ромската култура. И ентузиазмът сякаш потече... Когато тръгнахме да убеждаваме хората, че те имат нужда от своя празник, имат нужда да покажат своя празник, възползвайки се от изначалния му смисъл и с него да пречистят не само себе си, а и представата за себе си, те ни гледаха недоумяващо и задаваха въпроса: "Колко ще ми дадеш?" Не ме е боляло повече. Общността вече е умряла, ако превърне празниците си в индουλгенции. В един момент ми се прииска толкова силно да се бях родила в един друг свят. Това беше също толкова невъзможно, колкото невъзможна беше и тази първична човешка реакция. И след това сякаш дойде осъзнаването. Или може би беше преди това - просто е съществувало паралелно в онова четвърто измерение, където никога не можем да открием нещата, които търсим в момента. Гордостта от богатите културни традиции, запазили се дори когато българите пазят само спомена за своите, започна сама да реди сценария. И всеки искаше да покаже най-хубавото от себе си. Милчо, хлебарят, реши да изпече най-дългата васильовденска баница. Музикантите се напреварваха кой ще свири по-хубаво и повече "за нашите деца". Възстановката на сватба, която щяха да показват на едно от местата, изведнъж се превърна в истинска сватба. Оказа се, че артистите в главната роля така и не са правили истинска сватба, а вече имат три деца - защо да не я направят сега. Важното е да покажем колко са богати традициите ни...

И сякаш напук на черните ми мисли, общините една след друга започнаха да подкрепят инициативата ни - дали заради високите гости, които обещаваха да дойдат, дали заради фалшивите европейски фрази - нямаше значение. Важното беше, че Това започна да се случва.

Дълго време се опитвах да опиша за себе си чувството, което ме беше обхванало, опитвах се да му намеря дефиниция - съдържание то вече имаше. В един момент осъзнах, че това е същото чувство на гордост, което ме обхващаше в часовете по българска история, в часовете по българско възраждане. И нашето ромско възраждане не би било възможно без онези Паусиевци, които, останали извън проектантския фалш и "загриженост" са успели да съхранят идеализма си, без Николай, Мита, Бисер...

Теодора КРУМОВА

Излезе от печат новият брой на списание "О Рома"

"Винаги ще има утре" - с тази вяра и най-новият брой (3/2003) на списание "О Рома" предлага на читателите си стойностни образци на ромската култура и среща с нейни творци.

В него може да прочетете за световната филмова звезда Юл Бринер - Краля ром; за "циганското лято", известно по цялата земя; за ромските звезди в младите български медии; за народния певец

Иван Кремков; за панаирите с ромски конски пазари във Великобритания; за китарата - музикалният инструмент на циганите в Испания и Франция. Както и

статии от Сами Поликар, Деян Колев и Орхан Тахир, или разказ от Васил Чапразов. И много друго.

Ще се срещнете отблизо и с майстора на най-смешните филми в българското кино - Георги Стоев - Джеки в чиито вени също тече ромска кръв.

Абонамент във всички пощенски станции (или в редакцията - за 4 книжки годишно 10 лева) Каталожен номер 1573

КОНКУРС ЗА ПОЕЗИЯ НА ИМЕТО НА УСИН КЕРИМ

Резултатите ще бъдат обявени в навечерието на Международния ден на ромите - 8-и април

Ще бъдат присъдени следните награди:
Специална награда на името на УСИН КЕРИМ
Първа награда (поезия на ромски език)
Първа награда (поезия на български език)
Втора награда (поезия на ромски език)
Втора награда (поезия на български език)

Участниците в конкурса трябва да изпратят не по-малко от три свои творби до 10 март 2004 г. на адрес: 1606 София, ул. "Димитър Трайкович" № 5 за в. "Дром громендар", e-mail: drom@applet-bg.com

Василица

Национален ден на ромската култура

Център за междукултурен диалог и толерантност "Амалипе" - Велико Търново, подкрепен от Национален Фонд "Култура" организира чествания на Василица на 12, 13, 14 и 15 януари във Велико Търново, Златарица, Попово, Разград, Велики Преслав и Шумен. Идеята на организаторите е да поставят началото на инициатива за законодателна промяна, която да превърне Василица в Наци-

онален ден на ромската култура и да подсили реалното вписване на ромския празник в Националния културен календар.

Всеки от читателите на в. "Дром громендар" може да подпомогне тази инициатива - чрез своето име и своя подпис!

За повече подробности пишете на Деян Колев, Председател на ЦМЕДТ "Амалипе" на адрес:

deyankolev@dir.bg

Търсят се кандидати

за интензивен курс по журналистика

Програмата ще започне с 4-месечен интензивен курс на обучение за придобиване на журналистически умения. Той ще бъде последван от 6-месечен стаж във водещи медии, по време на който ще бъдат проведени специализирани журналистически курсове.

На най-успешно представилите се курсисти ще бъде оказана помощ в намирането на работа като журналисти в печатни или електронни медии.

На курсистите се осигурява месечна стипендия и квартира.

Изисквания към кандидатите са:

- да са от ромски произход;
- да са на възраст между 19 и 32 години;
- да са завършили средно образование;
- да имат възможност да бъдат пълно ангажирани в програмата до нейното приключване.

Кандидатите трябва да изпратят **най-късно до 20 януари 2004** мотивационно писмо, автобиография и копие от диплома за завършено средно образование на адрес: Фондация АКЕС - София, ул. "Шангор Петъффи" 50, София 1463, e-mail: liarova.acs@netplus.bg Допуснатите кандидати ще бъдат поканени в офиса на Фондацията за писмен тест и интервю.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Програма "ФАР" на Европейския съюз и Институт "Отворено общество" - Будапеща.

За повече информация:

Тел: 02/951 54 44, 951 54 32, 954 97 25
и на адрес <http://www.access-sofia.org>